QANLI YANVAR

Mənə deyirlər ki, ağlama, bəsdi!
Necə ağlamayım, millət ağlayır.
Başımız üstündən tufanlar əsdi,
Xalqıma edilən zillət ağlayır.

Bizim haqlarımız tank təkərləri
Altında əzilib, qana batıbdır.
Qırılıb vətənin igid ərləri,
Bu torpaq altında mərdlər yatıbdır.

Qan qızıl boyadı qara torpağı,
Düşdü gənc oğullar nahaq qırğına.
Bir xalqın köksünə çəkdilər dağı,
Ey dünya! Nə üçün dözürsən buna?

Bu qanlı torpağı öpməyə gəlin,
Siz ey torpağına qan çilənənlər!
Eşidin səsini tək qalmış elin,
Ey vətən yolunda oğul verənlər!
Gəlin, ey gözləri odlar görənlər!

1990

NİGARANLIQ İÇİNDƏYƏM

Bir qaranlıq içindəyəm,
Nigaranlıq içindəyəm,
Kimsə bilmir nə gündəyəm...
Sinəmdə silah lüləsi
Vətəndə ya sürgündəyəm
Şəhərim güllə yaralı,
Divarları deşik-deşik,
Küçələrdə silahlılar

Bozüzlülər çəkir keşik.
Qırılıbdır oğullarım,
Qanla boyanıb yollarım,
Dilim yenə susdurulub,
Bağlı qalıbdır qollarım,
Biz belə dərd görməmişik,
Belə qurban verməmişik.
Belimi qoymayın büküm.
Gözümün yaşını töküm
Qan tüpürüm, ahlar çəkim,
Tapdalanım ayaqlarda,
Düzəldin sınmış belimi.
Sürünməyim torpaqlarda.

1990

QIZIL ORDU – ANA FƏRYADI

Ey şəninə şer yazıb,
Nəğmə qoşub,
Yollarına al çiçəklər tökdüyümüz,
Adlarını ipəklərə bükdüyümüz
"Qəhrəmanlar!"
Nədir tökdüyünüz qanlar?
Dar ayaqda, çətin gündə,
Faşistlərlə ölüm-dirim döyüşündə
Sizə arxa, dayaq olan,
Cavanları, qocaları
Zavodlarda sübhə kimi oyaq olan
Bir millətə nədir bunca
Verdiyiniz ittihamlar!
Nədir tökdüyünüz qanlar?
Nədir bizim günahımız?
Biz nə zaman bir millətin
Sərhədinə basqın edib,
Torpağını zəbt etmişik?
Biz nə zaman qonşumuza

Qəsd etmişik?
Biz ki daim "qardaş" olduq,
Dar ayaqda yoldaş olduq
Millətlərə.
Bununçünmü düşürük bu zillətlərə?
Nədir bu tökülən qanlar?
Mən bir ana fəryadıyla
İndi sizi, dərdimizi
Dinləməyə çağırıram
Ey insanlar!
Ey insanlar!

1990

ŞƏHİDLƏR QƏBRİSTANINDA

Qəhrəmanlıq abidəmiz
Ey şəhidlər qəbristanı!
Torpağına qəm çökməmiş
Millət hanı?
Dövran bizə qəm üstündən
Qəm yüklədi dönə-dönə...
Biz ha qaçdıq, o qaniçən
Qapımızı döydü yenə.
İndi bu qəm havasını
Hansı sazda çalaq, ellər?!
Yaraların ağrısını
Hansı sözlə alaq, ellər?!
Oğul! – deyən anaların göz yaşına
Göz yaşımı qatıram mən!
Qəm selində batıram mən!
Batıram mən!
Bir səs deyir: – Dur! Ağlama
Düzəlt qəddi-qamətini!
Dərdə, qəmə səsləmə sən
Dərddən güclü millətini!
Dur! Ağlama!

Ağladıqca kiçilmişik,
Zəmi kimi biçilmişik,
Bölünmüşük para-para!
Dur! Ağlama! Nəsil böyüt
Əvəz olsun vətəninə
Qurban gedən oğullara!
Rəhmət sizə, ey igidlər!
Ey şəhidlər!
Ey azadlıq qurbanları!
Ey vətən qəhrəmanları!
Ölmədiniz, yaşadacaq sizi zaman.
Qəhrəmanlıq abidəmiz
Olacaqdır bu qəbristan!

1991

ŞƏHİDLƏRİN İLDÖNÜMÜ

O sitəmli günlərin,
Dərdli, qəmli günlərin
Üstündən gözüyaşlı
Gəldi bir il də keçdi.
Bu günlərin acısı
Min-min könüldən keçdi.
Divarları, daşları
Güllə yaralı evlər
Durub o cinayətin
Qanlı şahidi kimi.
Qələmimdən qan damır,
Necə yazım dərdimi?
Necə deyim qırdılar,
Mənim min-min mərdimi.
Yudu yağan yağışlar
Bakı küçələrinə
Axıb sellənən qanı.
Ziyarətgaha döndü
Şəhidlər qəbristanı.
Çıx bu qəmdən, bu yasdan,

Sən ey Odlar elimiz!
Qoy silinsin üzlərdən
Qəm yaşları selimiz!
Matəm ili deyildir
Qəhrəmanlıq ilimiz.
Ayaq üstdə möhkəm dur,
Nə qədər ki, sən varsan!
Yıxılsan tapdanarsan!
Ey od, işıq məbədi!
Bu işığın, odunla
Döyüşdəsən əbədi.

1991

SƏNGƏRLƏRİ SİNƏLƏRDƏN QURDULAR

Fırtınalı dənizdə bir gəmi var,
İçindəki mənəm, yoxdur avarım,
Ürəyimdə bir dünyanın qəmi var,
Yaralıdır mənim Odlar diyarım.

Nə təbib var yarasını sarmağa,
Nə silah var "vuranını" vurmağa,
Nə insan var bir məsləhət sormağa,
Haray mənim kimim, kimsəm, simsarım!

Xəncər salıb yarasını oydular,
İçib-içib nə qanından doydular.
Babam demiş: "Nə kəsdilər dilini",
Nə səsini çıxartmağa qoydular.

Oğul gərək vətəninə dar gündə,
İgid gərək dursun düşmən önündə.
İgidlərim yalın əllə durdular,
Səngərləri sinələrdən qurdular...
Top, qılıncla gəldi zalım ordular
Su yerinə torpaq qanla sulandı,
Qan töküldü... zülüm ərşə dayandı.

Göy kişnədi, yer ağladı bu dərdə,
Bir milləti saxladılar kədərdə.
Rəhmət sizə, ey igidlər, şəhidlər!
Yurd uğrunda şücaətlə ölənlər!
Ağlayacaq, bu hökmüdür zamanın, –
Bu gün bizi ağladaraq gülənlər.

1990

AĞLAMA GƏLİNİM, QIZIM, AĞLAMA

Qanlı Yanvar günlərinə

Ağlama kamanım, sazım, ağlama!
Sil bu göz yaşını, gözüm, ağlama!
Gəlinim ağlama, qızım, ağlama,
Dərddən güclüləri dərd əyə bilməz!

Aç qara örpəyi, gülüm, başından,
Çaylar bulanmasın qoy göz yaşından,
Körpən qəm əmməsin ana döşündən,
Göz yaşı tökdürən, göz yaşı silməz.

Demə ki, yurdunda töküldü qanlar,
Biz dağıq, dağlarda gurlar tufanlar,
Zirvədə püskürər odlu vulkanlar,
Təpələr düzənər, dağlar əyilməz!

Qırılan ağacın yerində müdam
Təzə ağac əkər qüdrətli bağban,
Təzə nəsil böyüt, ey dərdi ümman!
Oğulsuz millətə, millət deyilməz!
Dərddən güclüləri dərd əyə bilməz.

Qanlı yanvar günləri

HAQQ SEVƏN ORDUMUZA

Yurda mərdlər verənim!
Gözün aydın, gözü tarix boyu odlar görənim,
Yaralanmış, paralanmış, qana batmış vətənim!
Gələcək son günü yurdunda o qanlar tökənin.
Ayları, illəri ey qanlı döyüşlərdə keçən,
Geydi əsgər libası mərdlərin, ey şanlı vətən!
Ordumuz haqqı sevən millətimin ordusudur,
Topu, təyyarəsi xalq eşqi, vətən duyğusudur.
Nəvələr geydi döyüş paltarını əcdadının,
Qoymasın sönməyə gur məşəlini yurd odunun.
Ordumuz haqqı sevən millətimin ordusudur,
Yürüşü, andı onun yurdu xilas duyğusudur.
O gedir, son qoyacaq bunca olan zülmə, şərə,
Haqq sevən ordumuzu çatdır, ilahi, zəfərə!

1992

İNSAN OLMAZ MƏN DÖZÜMDƏ

Qalmışam əlim üzümdə,
Ulduzlar batdı gözümdə,
İnsan olmaz mən dözümdə
Millətini talan görsün.

Yoxdur gecəm, gündüzüm də,
Fikirdən gülmür üzüm də,
İnsan varmı mən dözümdə
Yurdunda bunca qan görsün.

Susub söhbətim, sözüm də,
Dünya dəyişib gözümdə,
İnsan varmı mən dözümdə
Bunca ölən cavan görsün.

Təkik millətim də, mən də,
Yurda sərhəddir sinəm də,
Yox, qalmarıq biz bu qəmdə,
Bizi qəmə salan görsün.

1991

OD SÖNDÜ, KÜLÜM QALDI

Dilim var, sözüm hanı?
Adım var, özüm hanı?
Ocağım, közüm hanı,
Od söndü, külüm qaldı.
Ürək qan, sinəm yara,
Sözümü deyim hara?
Torpağım para-para,
Bölündü, dilim qaldı.

Eşit, igidim, eşit!
Elin öyüdün eşit,
"Qurd basar arxalı it!!
Arxasız elim qaldı.

Düşmənə dağlarımız,
Meyvəli bağlarımız,
Sərin yaylağlarımız,
Bizə də zülüm qaldı.

Viran oldu bir yanım,
Düzəldi qəbristanım...
Ay dili bağlı canım,
Sənə də ölüm qaldı!

1988

QORXMAZ

Qarabağın gənc müdafiəçisinə

Bu necə hekayət, necə nağıldı,
Oldu para-para yurdlar dağıldı!
Öldü döyüşlərdə, çünki oğuldu!
Qaldı ürəklərdə dərdi Qorxmazın!

Vətən, dar ayaqda mərd oğul istər,
Əgər oğulsansa dur, hünər göstər!
Döyüşdə sınanır qəhrəman kəslər,
Ey vətən, cəsurdu, ərdi Qorxmazın!

Köksüylə qorudu o Qarabağı,
Dəyməsin bu yurda düşmən ayağı.
Öldü o, başında kişi papağı,
Ölkə hünərini gördü Qorxmazın!
Göz dikmə, ey cəllad, sən bu torpağa,
Çörəkli arana, çiçəkli dağa,
Yurdun oğulları durmuş ayağa,
Tapdanmaz heç zaman yurdu Qorxmazın.
Amansız düşmənlə o mərd döyüşdü,
Qanı çiçəklərə, güllərə düşdü,
Gözəl Qarabağda dillərə düşdü
Adı, o mərdlərin mərdi Qorxmazın!

1992

İNSAN ADLI ƏCİNNƏLƏR

Ermənistanda yandırılan
Azərbaycan uşaqlarına ithaf

Ürəyimdə min ağrı var,
Öldürmədi biri məni.
Gəl, ölümüm gəl, cəlladlar
Parçalayır bu vətəni!

Dəmir turba ağzı qara,
Qəbir oldu uşaqlara.
O çığırtı səslərinə
Necə dözdün, qəlbi qara?

İnsan donlu əcinnələr,
Sizə haqdan ölüm dilər
Dəmir turbalar içində
Yandırdığınız körpələr.

1988

20 NOYABR QURBANLARINA AĞLAYANLARA

Tökmə göz yaşlarını, dərdlərinin qurbanıyıq,
Çatma gəl qaşlarını, düşmanın duşmanıyıq.
Köksü atəşlə dolu bir uca dağ vulkanıyıq,
Püskürüb od saçarıq, zülm evini yandıraraq,
Xalqımın kimliyini ev, yıxana qandıraraq.
Ağlamaq vaxtı deyil, sil o gözün yaşlarını,
Qaya tufan da tökür başlara öz daşlarını,
Yurda qurban verən ey oğlunu, qardaşlarını!
Qəzəbin məhv eləsin torpağına qan tökəni,
Ey şəhidlər anası, dur, görək üsyanda səni!

Bir şəhid qəbridi bil, torpağının hər qarışı,
Burda bizdən də əzəl hey... tökülübdü göz yaşı.
Dinlə, bir gör nə deyir cərgələnən o başdaşı:
Ağlamaq vaxtı deyil, dur ayağa, dur, ana, dur!
Sənə, mərd nəslinə son qurtuluş ancaq ki, budur!

Anası sənsən, ana, köksünü səngər edənin,
Qəhrəman nəsli o mərdanə Cavad xan dədənin,
Yurdunu tarac edər, torpağına göz dikənin,
Ağlama, qeyrətinin, ismətinin qurbanıyıq,
Qeyrəti, isməti satqın olanın düşmanıyıq.

Ağlama, islanar, ey gül, o şəhidlər məzarı!
Bitirər qəm çiçəyi göz yaşının damlaları.
Bürünər qəm gülünə, ağlama, Odlar diyarı!
Bəsdi, geydik daha biz bunca kədər, qəm libası,
Olmamış, olmayacaq, göz yaşı yurdun xilası!

Közərir odları köksümdə yanan kəndlərimin,
Vətənin köksünə sancılmış o qəm xəncərinin
Ağrısından xəbəri yoxdumu ya rəb, bəşərin?
Qara yellər uçurur kəndlərimin boz külünü,
Tək qalan millətimə sən uzat ey Haqq, əlini!
Geyin ismətli qızım, sən də döyüş paltarını,

Düşmənə vermə aman, tapdalaya namus, arını,
Ana sərgərdə! Yenə topla vətən qızlarını!
Get, qoşul sən də igid, cəbhəçi qardaşlarına,
Kül ələ torpağına qan tökənin başlarına!

Ananın çox yaralar bağladı bir vaxtlar əli,
Geydi əsgər libası yurdumuzun hər gözəli.
Qarı düşmən yıxa bilməz belə möhkəm təməli!
İgid oğlanları, mərd qızları dönməz vətənim!
İndi başlarda gəzən bayrağın enməz, vətənim!
İlimiz sülh ili olsun uca göylərdə duran,
Bunca göz yaşaları tökdük, daha yetməzmi bu qan?!
Yoldan azğınları sən düz yola döndər, Yaradan!
Al qərənfilləri toy məclisinə göndər özün!
"Şər"i hər yerdə, ilahi, xeyirə döndər özün!

1991

TƏKİ ARADA QAN OLMASIN

Sel kükrəsə çaylar daşar,
Fəlakət həddini aşar,
El-eldən küsər, barışar,
Tək arada qan olmasın!

Dayanın siz, ey bədxahlar!
Çəkilməsin bunca ahlar.
Bağışlanar çox günahlar
Yel essin, tufan olmasın!

Qonşusuna "qardaş" deyən
Xalqa xain çıxdın nədən?
Dağılmasın iki vətən
Tək yurdlar viran olmasın!

Anadır çağıran sizi,
Müqəddəsdir ana sözü.
Aramızda qan dənizi,
Göz yaşı ümman olmasın!

Qoy qılıncın qında qalsın,
Dostluq hissi zəfər çalsın,
Umu-küsü olur, olsun,
Tək şər hökmüran olmasın.

Nədir bu tökülən qanlar,
Bu dağılan xanımanlar?
Dayanın, ey şər yayanlar!
Gənclər pərişan olmasın!

1989

BAŞ VƏ DİL

Söz söyləyən zamanda
Dil yaman dolaşırdı,
Kəlmələr arasından
Çox kəlmələr düşürdü.
Fikirlər dəyişirdi.

Eşidənlər kimisi:
Ona "pəltək" deyirdi,
Biri "gödək" deyirdi,
Biri "kötük" deyirdi,
Biri "ütük" deyirdi.
Dil dedi: – Ey insanlar!
Nə kötüyəm, nə ütük,
Nə pəltəyəm, nə gödək,
Bunu biləsiz gərək:
Deməyin bu nöqsanlar
Ancaq mənim işimdir,
Fikirlərə dəyişik
Don geydirən başımdır!

1989

BAŞ VƏ AYAQLAR

Ayaqlar gücdən düşdü
Şah damarlar büzüşdü,
Hey fəryad etdi bədən:
– Ayaqdan dustağam mən!

Ayaqlarımdır məni
Belə xəcil edən də,
Yoxsa nə var ki məndə.
İşdən, gücdən qalım mən
Ev dustağı olum mən?

Bunları eşidəndə
Ayaqlar dedi: – qafil,
Bilmirsənsə eşit, bil:
Hər bəla başdan gəlir,
Başlar işləməyəndə
Ayaqlar işdən qalır.
Bilmirsənmi, ey əfəl,
Başın iflic olubdur
Bizdən lap çox-çox əvvəl.

1989

BU ÖLÜMDÜ, YA HƏYATDI

Nənə, baba duasıyla,
Doğma vətən havasıyla,
Ürəyimin sevdasıyla,
Yetmişim səksənə çatdı.

Durmuşam yol üstdə naçar,
Bu bağlı yolu kim açar?
Burda qanlı axır sular,
Torpağımız qana batdı.

Toplu, tüfəngli ordular,
İgidlərimi qırdılar.
Bizi arxadan vurdular,
Cəlladlar eli ağlatdı.
Mənə ömür-gün bəxş edən
Neyləyirəm bu ömrü mən.
Mənim ki, bağlıdır qapım
Açarını hardan tapım?
Dövran məni oda atdı,
Yaşatdı, məhbus yaşatdı.
Bu ölümdü,
Ya həyatdı?

1992

VƏTƏN QƏHRƏMANLARI

Bir canım var sizə qurban,
Azərbaycan oğulları!
Mərdliyi unutmur dövran,
Mərd keçdiz qanlı yolları,
Ay vətən qəhrəmanları!
Düşmən yurdda yurd salmasın,
Yurdlar düşmənə qalmasın,
Vətən oğulsuz olmasın!
Azərbaycan aslanları!

Hər ölkədə adımız var,
Hər ocaqda odumuz var,
Nəbimiz, Fərhadımız var,
Tarix unutmur onları.

İsrafilim ilk ad aldı,
Mehdim dünyaya səs saldı,
Gəray öldü, adı qaldı,
Axdı xalqlarçün qanları.

Od yurdunun Ziyası var,
Qələmilə sirlər açar,
Mənə səs versin insanlar!
Yazaq dostluq dastanları.
Adım şair, özüm ana
Mən yazıram yana-yana...
Qan salanı düşsün qana,
Qana saldı cavanları.
Bir canım var sizə qurban,
Azərbaycan oğlanları!

1988

MƏN ANAYAM

Oğul deyib mən sinəmi dağlaram,
Ağ başıma qara yaylıq bağlaram,
Ağlayanda gizlin-gizlin ağlaram
Düşmən mənim göz yaşımı görməsin!

Mən anayam, səsim düşsün hər yana,
Bəlkə yatmış kor vicdanlar oyana!
Yarəb, batsın qan tökəni o qana!
Xain düşmən burda dövran sürməsin!

Yer götürməz qəlbimdəki hüzünü,
Yamanların yaman gördük üzünü.
Qoy saxlasın insanların düzünü,
Yamanına Allah meydan verməsin!

1992

DÜŞMƏNİNƏ QARDAŞ DESƏN

Düşmənino qardaş desən
Evində kəsər başını,
Süfrəsində sən aş yesən,
Yemə, zəhərlər aşını.

Alar yatdığın yatağı,
Tutar tikdiyin otağı,
Olar torpağın ortağı,
Mənimsəyər yurd daşını.
Düşmənə açsan süfrəni
Yeyər, içər, danar səni.
İstər ki, bölsün vətəni,
Çəkər üstünə qoşunu.

Qardaş demə qəsbkara,
Vurar sənə min bir yara.
Yurdun olar para-para
Axıdarsan göz yaşını,
Səni qılınclar böləndə,
Doğmalar, dostlar öləndə,
Gəlib üstünə güləndə
Tanıyarsan "qardaş"ını.

1988

TƏK AĞAC

Xalqıma ithaf

Buludlar çaxnaşır göyün üzündə,
Parlayır şimşəyin odu gözündə,
Yıxılma, tək ağac, çölün düzündə
Yoxdur söykənməyə bir tayın sənin,
Çatmaz heç bir kəsə harayın sənin.
Kömürü çatmayır "kömürçülərin",
Yandırıb səni də "kömür" edərlər.
Kökünü torpağa dərin at, dərin!
Hər zərbədən bil ki, yıxılmaz ərlər.

Sən tək böyümüsən əzəl yaşından,
Nə qədər tufanlar əsib başından,
Halısan dünyanın haqsız işindən,
Nə olsun, tək ağac, səhrada təksən,
Sən bu tufanlara köks gərəcəksən!

1989

NİGARANAM

Şiə, sünnü söhbətləri
Xəzər dənizini aşır,
Genə dillərdə dolaşır...
Nigaranam –
İki məzhəb ayrılığından.
İslam dinin sarsılmasın –
Ya rəbbim bundan!
Budur bizə peyğəmbərin vəsiyyəti:
Bütün müsəlman ümməti –
Bir vəhdətdir.
Siz pozmayın bu vəhdəti!
Bu vəhdət pozulsa əgər:
İslam dini əldən gedər.
Ey şiələr!

Ey sünnülər!
Bir allahlı,
Bir dinlilər!
Dini İslam əmanəti!
Siz qoruyun bu vəhdəti!
Şiə, sünnü təbliğatı –
Pozmasın birliyimizi.
Yarəb! Sən təkləmə bizi.

1994

TƏKLƏNMİŞ MİLLƏTİM

Qoçaqların şan-şöhrətin,
Qorxaqların baş töhmətin
Olan, təklənmiş millətim!
Qoçağa, qorxaq deyilməz,
Heç zərbədən dağ əyilməz.

Qalx, ey adı oğul olan,
Torpağı düşmənə qalan,
Meşələrdə donan balan
Qısasa çağırır səni,
Qalx, qurtar doğma vətəni.
Kömək gəlir yad ellərdən,
O günü ağlayıram mən,
"İlanəyə" qaldıq nədən?
Qəhrəmanım, gir döyüşə,
Düşmənlərlə dur döş-döşə.
Hanı o naz-nemət dolu,
Açıq süfrən, vətən oğlu?
Səadətin var bir yolu:
O, namus, qeyrət yoludur,
Düşmənə nifrət yoludur.

Laçının qəhrəmanları,
Kəlbəcərin aslanları
Şuşanın bəy cavanları,
Qubadlının, Zəngilanın,

Ay Ağdamın tərlanları
Barlı bağlar, ağ saraylar –
Sizi o torpaq haraylar.
Qalx ayağa, dağ vüqarım!
Qayıt yurda, namus, arlım!
Gəncim, qocam, başı qarlım!
Qalx, silaha sarıl daha
Qalx, and verirəm Allaha!

1993

HIÇQIRA-HIÇQIRA

Doğma yurdda yollar keçdim
Hey xəyallar qura-qura
Qarşıladı məni düzlər,
Dağlar hıçqıra-hıçqıra.

Seyrə çıxdım səhər-səhər,
Qarşıladı bənövşələr,
Məni nərgizli meşələr,
Bağlar hıçqıra-hıçqıra.

Yaratdığım bu nəğmələr
Bu torpaqdan, eldən gələr.
Gördüm gümüş şəlalələr
Çağlar hıçqıra-hıçqıra.

Etdim eli ələk-vələk,
Yeddi param hanı görək?
Hanı kəndlərim deyərək,
Sinəmdəki yeddi yaram:
Barxudarlım, Əskiparam,
Ağlar hıçqıra-hıçqıra.

1997

AZADLIQ QURBAN VERİR

Oğul! Bağlı gözünü
Aç, o gözünə qurban!
Güllə harandan dəyib?
Özüm, özünə qurban!

Yaran hardan qan verir
Dərin yarana qurban!
Azadlıq qurban verir,
Axan o qana qurban!

Köksü qızıl qan oğul,
Yatıbsan, oyan, oğul!
Haqq bilir yerdə qalmaz
Haqsız axan qan, oğul!

İllər belə dolanmaz,
Ürəklər oda yanmaz,
Oğul, vətən torpağı
Heç zaman parçalanmaz!

Oyan, gözünə qurban,
Özüm, özünə qurban!

BÖLÜMDƏ QALDIQCA VƏTƏN TORPAĞI

Yasəmən gül açıb, bəzəyib bağı,
Qönçəylə dolubdur gülün budağı,
Bölümdə qaldıqca vətən torpağı
Mən bu gözəlliyi duya bilmirəm.
Bahar sevincinə uya bilmirəm.

Sarmaşıb çəməndə yenə gül-gülə,
Nəğməli quşlar da gəliblər dilə,
Mən elə qəmliyəm, qəmliyəm elə,
Bu gözəllikləri duya bilmirəm,
Bahar sevincinə uya bilmirəm.

Şuşam, Qarabağım, dağlar maralı!
Siz də yaralısız, mən də yaralı,
Elim düşən gündən sizdən aralı
Bu gözəllikləri duya bilmirəm,
Bahar sevincinə uya bilmirəm.

Sinəmdə dağı var Əskiparanın,
Ağrısı azalmır heç bu yaranın,
Düşmənlərə qalan dağım, aranım,
Sizsiz gözəlliyi duya bilmirəm,
Bahar sevincinə uya bilmirəm.
Gün doğub, ürəyim işıqlanmayır,
Könlümdə çıraq yox, şam da yanmayır,
Çoxdandır saçlarım xınalanmayır,
Ürəyim şəhidlər qəbristanıdır,
Gözlərimdən axan göz yaşı deyil,
Şəhid qanıdır.

1998

VƏTƏN DƏRDİ

Vətən dərdi, vətən dərdi!
Şəhid etdi neçə mərdi!

Məni yaş əyə bilməzdi,
Vətən dərdi əyməsəydi,
Şəhidlərə dəyən güllə
Ürəyimə dəyməsəydi.

Əyildi qəddi-qamətim,
Köçkün olanda millətim.
Şuşam yadlara qalanda,
Ağ sarayda yaşayanlar
Boz çadırlara dolanda.

Qəfil Xocalı dəhşəti
Ağladanda bir milləti
Kəlbəcərim viləndə,

Ağ sürülər düşmən elə
Sürüləndə,
Yanar dağa döndü sinəm...
Dedim: sən ey, yurdu düşmənlərə verən:
Kabablığa gedən qoyun
Sənsən, mənəm!

Tarix boyu müti olduq,
Həlim olduq,
Buna görə:
Belə dilim-dilim olduq.
Nə dedilər bəli dedik,
Boyun olduq,
Axır xain qonşulara
Biz kabablıq qoyun olduq.

Laçın dağdı, təpələndi,
Orda da qan ləpələndi.
Ağ evlərdə yaşayanlar
Boz düzlərə səpələndi.
Naxçıvana, Qazaxa da
Uzandı erməni fəndi...
Orda məsum körpələr də
Bələyində güllələndi.
Zəbt olunmuş şəhərlərin,
Kəndlərin ağ külü qaldı.
Erməni minnətdarlığı
Duz-çörəyə belə oldu.
Saçlarımın hər telini
Bu dərdlərlə ağartdım mən.
Qanım halal olsun
Bir gün adını çəkməsəm.
Gözüm kor, dilim lal olsun
Şad günləri qəmli ötən,
Bənövşəsi qanlı bitən
Vətən! Vətən!

1993

QAZ BALASI

Gah çox olduq, gah az olduq,
Dərdimizi qanmaz olduq,
Elə yoldular ki bizi
Elliklə başı daz olduq.
Uca dağdıq, partlatdılar
Yumşalıb çınqıl, toz olduq.
Qartaldıq, endik zirvədən
Çevrilib körpə qaz olduq.
Gəldilər bizi tutmağa,
Kəsib qazana atmağa.
Biz qışqırdıq, qaqqıldaşdıq,
Tutanın üstünə qaçdıq.
Elə ki qazanda bişdik,
Səhvimizi başa düşdük.
"Can" dediklərimiz gəlib,
Bizi süfrələrə bölüb,
İştahla yeyib – içdilər,
Bizim bu "qəflət"imizə
Qəhqəh çəkib gülüşdülər.
Budur sözümün qısası:
Biz olduqsa, ay balalar
Siz olmayın qaz balası!

1990

DÜNYADA TƏK ADLAR QALIR

Düşünməyir bunu bir an
Getmək üçün gələn insan:
Biri cahil,
Biri loğman,
Biri doğru, biri yalan,
Biri qatil, biri nadan
Gah qan içib,
Gah töküb qan,

Boxçasında xeyir və şər,
Olub gah bəd, gah xoş xəbər,
Gümüş yığıb, qızıl yığıb,
Səksən, doxsan, yüz il yığıb...

Bəzən ayıq, bəzən sərxoş,
Özü çılpaq, süfrəsi boş,
Köçüb öz son mənzilinə
O haqq-hesab elinə.
Dünyada tək adlar qalıb,
Nə yaxşılar, nə yamanlar
Nə qəmginlər, şadlar qalıb.
Getmək üçün gəlib insan,
Dərk etməyir qafil bunu,
Burda qonaq olduğunu.
Burda qoyub gedəcəkdir
Halal, haram sərvətini,
Həm yalançı şöhrətini.

1993

SİLVA KAPUTİKYANA AÇIQ MƏKTUB

Dilimdə ən əziz olan kəlamla
Sözə başlayıram haqqı-salamla.
Bir adın – şairə,
Bir adın – ana!
Niyə sığışmırsız Ermənistana?
Ya ölüm!
Ya da ki:
"Bölüm!" deyirsiz.
Qonşu torpağına "elim" deyirsiz.
Buna necə gəlir, necə diliniz?
İşıqlı qəlbinə cavanların siz –
Qərəz toxumları səpərsiz nədən?
Niyə fitva verdin bu qərəzə sən!

Şərinə yamaqmı sənin haqq sözü,
Dilini yandırır bu torpaq sözü.
Biz sizə dost dedik,
"Torpaq!" dediniz!
Naxçıvan,
Qarabağ,
Qazax dediniz.
Dediniz sizinmiş Təbrizə qədər
Bizim o türbələr, qədim məbədlər.

Silva! Torpaq deyən şair sənmisən,
Öz şair zirvəndən hara enmisən?
Tarixi vərəqlə, bir də sal nəzər,
Gör nə günə qaldı o "cahangirlər"
Napoleon Rusiyaya qoşun yeritdi,
Rusiyadan qoşunsuz,
bayraqsız getdi.
Hitler Avropanı zəbt etdi, ancaq –
Sovetlər elindən bir ovuc torpaq
Qopara bilmədi o torpaq acı,
Tək zəhər içməyə qaldı əlacı.
Etdi Almaniyanı o para-para
Budur son qənimət qəsbkarlara!

Qonşunu qardaşdan irəli bilən
Xalqımın adından söz açıram mən;
Üç qədim qonşuyuq Zaqafqaziyada,
Bu qədim dostluğu verməyək bada.
Nə qədər erməni zəhmətkeşinə
Xalqım tarix boyu açıbdır sinə.
Siz niyə od atıb qonşu mülkünə
Yandırıb, müqəssir sayırsız bizi?
Qırğına verirsiz gənclərimizi?

Tarix belə yazıb taleyimizi,
Bizi qonşu edib əzəldən bəri.
Haraya köçürək kəndi, şəhəri,

Qəbir daşlarını əcdadımızın?
Şairsən, bunları bir düşün özün.
Haqdan, ədalətdən dəm vuran şair,
Sənin bu yalançı ədalətində
Neçə oğul ölür, ana ağlayır.
Qəbirlər düzləyib, məbədlər yıxmaq
Sizə tarix boyu bir adət olmuş.
Qonşu torpağını qəsb etmək meyli
Hansı qəsbkara səadət olmuş?
Niyə yaddan çıxıb dostluq illəri,
Qana batırırsız bu dost elləri?
Xalqı xalqa qarşı qoyanların siz,
Yaman aqibətin yaxşı bilirsiz...
Qıymayın erməni cavanlarına,
Bizim xalqımızın oğlanlarına!
Onların toy-nişan yaşıdır, şair!
Onlar təzə açmış gülə oxşayır.

Ey şair qələmli oğul anası!
Toy məclislərinə salmayaq yası!
"Qığılcımdan alov törəyər"sə siz
Bu odu nə üçün üfləyirsiniz?

Çıxdı xalq önünə dünən bir qansız,
Sən "bacı" dediyin fitnəkar bir qız,
Qışqırdı araya qan salmaq üçün,
Göz yaşı tökdürüb can almaq üçün:
Tələsin, qardaşlar!
Bu ermənilərin kökünü kəsin!
Özgəsi deyiləm, mən, mən də – sizəm.
Sizin namusunuz, qeyrətinizəm!
Bizim alçaldırlar qeyrətimizi,
Gəlmişik köməyə çağıraq sizi
Tələsin, qardaşlar!
Bəsdir, tələsin!
Bu ermənilərin başını kəsin!
Mən də qurban verrəm iki balamı.

Gör necə uydurdu bu qız yalanı.
Erməni qızıymış, sən demə bu şər!
Onu məhkum etsin qoy ermənilər!
Fitnəymiş bu şərin hər sözü, andı,
Bir çox fəlakətlər belə yarandı...

Qoymadıq Bakıda o gün qan olsun,
Erməni fitnəsi evyıxan olsun.
Biz dosta dost olduq,
Düşmənə düşmən.
Tamah xəncərini gəl qına qoy sən,
Silva! İki "taxtın" sultanıyıq biz,
Şairə və Ana!
Bizim hökmümüz
Gərək qərəzlərin yolunu kəssin.
Analar dostluğa, sülhə tələssin!
"Qonşunu qardaşdan irəli" bilən
Bu nəcib xalqımın eşit səsini!
Tamah qılıncıyla o torpaq bölən
Xəbislərin gördük faciəsini...

Bu nifaq salanlar bilmirmi məgər,
Ancaq xalqa dəyir dəyən zərbələr.
Dağılır minillik yurdlar, yuvalar,
Kədər içindədir ellər, obalar.
Qəbirdən dursalar müdrik babalar
Kəsərdi bu torpaq deyən dilləri,
Qonşu torpağına gizli uzanan
O murdar əlləri,
Həris əlləri...

Bizim xalqımızın öz varlığını
Qorumağa qadir oğulları var.
Qılınclar kəsməsin deyə qınını
İstərik dostluğa uzansın yollar!
Fəlakət bağında bülbüllər ötməz,
Qəsbkar bir xalqın tüstüsü tütməz.

Qonşuluq haqqını tapdayanların,
İdealsız, məsləksiz o insanların
Hakim ol, özün qur məhkəməsini!
Eşit bir illərin dalından gələn
Baban Abovyanın müdrik səsini.
Oxu bizim o böyük Mirzə Cəlilin
Xatırla "Kamança" hekayəsini.

Od-ocaq qonşusu ola-ola biz,
Niyə düşmən olsun nəsillərimiz?

Zəhmətlə, əməklə çörək qazanan,
Soyuqda üşüyən, istidə yanan,
Əlləri qabarlı zəhmətkeşlərin
Bu köçhaköçündən varmı xəbərin?
Yuvası dağılmış zəhmətkeşlərə
Qıymayaq, son qoyun bu zülmə, şərə.
Xalq fitva verməyir qırğına, qana,
Buna nə deyirsən, ey şair ana?!
Bilirsən bu dünya yazlı, qışlıdır,
Xeyir, şər özü də iki, başlıdır.

1989

MİLYONÇUNUN YOXSUL QIZI

Milyonçu Hacı Zeynalabdin
Tağıyevin qızı Sara xanıma ithaf

Milyonçunun "yoxsul" qızı
Hakimlər əvvəlcə saymayıb bizi
Sonradan verirlər qiymətimizi...
Biz ucuz oluruq,
Qəbrimiz əziz.
Dəfn mərasimi neçə şirin söz,
Neçə odlu nitqlə çıxış edirlər,
"Milli borc'larını verib "əyanlar"

Sonra təşəxxüslə çıxıb gedirlər.
Mərhum əziz olur ancaq bircə gün.
Sonra yadlarından çıxır büsbütün,
Qəbir də, qəbirdə adsız yatan da.

Sənin fəlakətin sığmayır sözə:
Acı təhqirlərə sən dözə-dözə
Köhnə çantan dolu sənədlər ilə
Hey qışı, yazı,
Min-min qapı açdın, ey vətən qızı!
Çox sərt üzlər gördün, sözlər eşitdin,
Atanın haqqını dananlar ilə
Sən qəhrəman kimi döyüşə getdin.
Saçların ağardı,
Belin büküldü,
Üstünə nə qədər sərsəri güldü.
Qəbul otaqları qarşısında sən
Oturub aylarla qəbul gözlədin.
Ədalət hökmünü verəcək, dedin.
Ədalət özü də onda qan qusdu,
Zindanlar güncündə o da məhbusdu.
Gah qəbul etdilər səni salamsız,
Oldular dediyin sözə inamsız.

Atdılar üstünə sənədlərini
Dedilər: – Sən kimsən, bil öz yerini
Milyonçu qızısan, bir utan barı,
Dərin basdırmışıq milyonçuları.

Danışdın, sözünü dinləmədilər,
Hara getdinsə də yox-yox dedilər,
Hakim aqil olsa el dolandırar,
Nadanı milləti oda yandırar.
O zaman danıldı nə qədər haqlar,
"Stol ağaları" bizim qorxaqlar
Atanın haqqını belə dandılar,
Əliqanlılara çox inandılar.

Elə ki dövranın hökmü dəyişdi,
O əliqanlılar zirvədən düşdü
Çıxdı əsarətdən yazıq insanlar,
Çıxdı "qadağandan adlar, ünvanlar",
Dar gündə xalqına kömək olanlar
Tanındı kim imiş milyonçu atan,
Yetmiş il torpaqda o adsız yatan.
Ey əzablar çəkmiş qəhrəman qadın!
Bunu eşidəndə güldün, ağladın.
Sevincdən ağzında titrədi dilin,
Sənin dərdlərini unutmaz elin.
Xanım doğulmuşdun sən doğulanda,
Öldün xanım kimi yenə son anda.
Yoxsulluq hissini heç duymadın sən
Çünki zənginlərdən zəngindin mənən.
O zəngin ruhuna min rəhmət sənin!
Unutmaz heç zaman səni vətənin.
Qəbrinin üstünü güllər bəzəyir,
O sərtüzlülər yox, ellər bəzəyir.

1992

DÜNYA DƏRDİ

Melor Sturuanın "Tot bezumnıy mir" kitabını oxuyub, şəkillərə baxarkən

Səhnədə oyun başlanıb,
Gözlər səhnəyə tuşlanıb,
Döyüşür iki boksyor.
Qalib qıcıyıb dişini
Məğlubun gözünü oyur.

Məğlub bərk-bərk yapışmışdır,
Qalibin biləklərindən.
Ancaq qanlı sular axır,
Üzünə bəbəklərindən.

Qapanıb həris dodaqlar,
Uzun dırnaqlı barmaqlar
Bəbəkləri eşir... eşir...
O gözlərdən gilə-gilə,
Qanlı damlalar sürüşür.

Nə kimsə köməyə gəlir,
Nə kimsə həyəcana düşür.
Dollar-sərvət ehtirası
İnsanı belə dəyişir.

Oyun deyil, bu dəhşətdir,
İnsanlığa fəlakətdir.
Dizim üstə düşüb birdən
Sağ ol deyirəm bəxtim, sən!
O dəllallar ölkəsini
Eləmədin mənə vətən!

1987

HAQQ VƏ ƏDALƏT!

Bu bəlkə bir quru sözmüş,
İnsan dar ayaqda ədalət gəzmiş.
Demə: fərmanları yazanlar üçün,
Xalqın biri "doğma", biri – "ögey"miş.
"Doğmalar" öldürür, hey çalır, çapır,
Yenə qanunlarda "bəraət" tapır.
Ölən haqsız olur, öldürən "haqlı"
Ögeylər məhbəsdə qolları bağlı
Ədalət deyirlər, ədalət hanı?
Tökülüb çoxdandır onun da qanı...
Bölüb tikə-tikə Azərbaycanı.
Qoymurlar of! Deyib səsi çıxmağa.
"Doğmalar" dalını söykəyib dağa,
Sən ey fərmanlarda "ögey" olanım!
Qoy dönüm başına min yol dolanım!
Xalqlara od verən, işıq verənsən –
Bizim planetin şöhrəti – sənsən!

Bu dövran əxlaqsız qadına oxşar,
Onu həmi almaq, həm satmaq olar.
Çətindir almaq da, satmaq da səni
Sən ey qəhrəmanlar, mərdlər Vətəni!
Mənim odlar yurdum, Azərbaycanım!
Qoy durum, başına bir də dolanım!

1989

VƏTƏN OĞUL İSTƏYİR

Döymür sinəsinə hər an "mən" deyə,
Uca kürsülərdən "el-vətən"!- deyə,
Vermir boş sözlərdən nisyə hədiyyə -
Vətən oğulları vətənə qardaş!

Eldə sədaqətin öz meyarı var,
O, şöhrət hissindən uzaqda yaşar,
Heç kəs inanmayır, etmir etibar,
Sözünün qüvvəsi itənə, qardaş!
Qıraqda dolanıb, ortada yeyib,
Qeyrətdən dəm vurub, özünü öyüb,
Nə deyim, gen gündə oğulam, – deyib,
Dar gündə aradan itənə, qardaş!

Xalq oğul istəyir mərd, etibarlı,
Zəkası işıqlı, namuslu, arlı,
Uca dağlar kimi başı vüqarlı
O, elə, el ona güvənə, qardaş!

El kimin itirmiş haqqı-sayını?
Vermiş yaxşıların hörmət payını,
Mən necə qurum bu söz sarayını
Çatdıraq vətəni xoş günə, qardaş!

Çıxıb sınaqlardan bizim oğullar,
O canım oğullar, gözüm oğullar!
Göstərib döyüşdə dözüm, oğullar.
Bir sənqər olubdur hər sinə, qardaş!

TOPXANA DƏRDİ

Dağıtdılar Topxananı
Gördün burda nə qan oldu?
Azərbaycan gülüstanı
Talan oldu? Talan oldu

Yürüş etdi "dəmir" atlar
"Sürücüləri" bədzatlar,
Görənin ürəyi çatlar
Burda qan oldu, qan oldu!

Topxana el abidəsi,
Gəlir ordan fəryad səsi,
Hanı bu yerin yiyəsi?
Varlığımız yalan oldu!

Torpaq yandı, daş ağladı,
Yuva uçdu, quş ağladı,
Durna, qaranquş ağladı,
Elin dərdi kalan oldu!

Bədzatlar başladı işə,
Deyib, gülüşə – gülüşə,
Hanı o nəğməli meşə?
Bura çöl, biyaban oldu.

Yurdu oğulları saxlar,
Yığıldı mərdlər, qoçaqlar
Bizim "abidə" torpaqlar
Yenə gül-gülüstan oldu.

1988

SULTANBUD DƏRDİ

Sultanbudun bülbülləri
Hara uçub?
Hanı o nəğməli səslər?
Sultanbudun çiçəkləri
Hara köçüb?
Hanı kölgəli vələslər?

Hanı o yaşıl talalar,
Yuvada ətcə balalar,
Hanı yemlikli talalar?
Hanı o nəhəng palıdlar?
Quşlar köçüb,
Güllər solub,
Gur bulaqlar quruyubdur,
Yeri qəhər bürüyübdür,
Nə göyünə bulud gələr,
Meşələri talan olmuş
Bu "səhraya" yağış çilər.

Bu meşələr zalımların baltasıyla
Kəsilibdir, talanıbdır,
Köksündə od qalanıbdır,
Göy buludsuz,
Yer çiçəksiz,
Quş yuvasız qalıb burda.
Kim qəsd etdi, kim bu yurda?
Sultanbudun adı qalıb,
Ürəklərdə odu qalıb.
Sultanbudun fəryadını
Eşitməyən qulaqlara
Pambıq tıxansın!
Sultanbudun fəryadını eşitməyəm
Alçaqların ürəyi yansın!

1988

ORDU QƏZETİ

Üçillik yubileyinə ithaf

Üç yaşın mübarək, ordu qəzetim!
Anandır bu Odlar yurdu qəzetim!

Doğuldu sinəndə Qarabağ dağı...
Doğulduğun gündən vətən torpağı –
Səni cəbhələrdə döyüşçü gördü,

İgid övladları qoruyar yurdu.
Ağılda müdriksən,
Yaşda uşaqsan.
Ancaq qəhrəmansan,
Mərdsən,
Qoçaqsan!
Qələmin – süngüdür,
Sözlərin – güllə!..
Sən onu düşmənin köksünə zillə!
Səni sinəsində gəzdirən ərlər
Sözümüzü xalqa çatdır! – deyirlər.
Sən ey mərdlərimin cəbhə yoldaşı!
Bu adı daima vüqarla daşı!
Anan Odlar yurdu – Azərbaycanın
Səni təbrik edir, körpə tərlanım!
Mənim də bu şerim olsun güldəstə,
Qoyulsun söz dolu sinənin üstə!

1995

TƏRCÜMEYİ HALDAN PARÇA

Nə ağlamağa gücüm var,
Nə gülməyə həvəsim,
Nə qışqırmağa səsim,
Nə də yük çəkməyə sinəm.
Gəl, məndən əl götür, ey qəm!

Ana babam Mustafa ağa,
Getdi yolsuz bir uzağa.
Səyalı xanım – nənəm də:
Getdi, bizi qoyub qəmdə.

O, sözü şəkərlim, ballım
Anam – o incə xəyallım
Getdi xanım Cəvahir də,
Qatdıq qəmi, dərdi dərdə.

Atam Paşaağa igitdi,
Bizi uşaqkən tərk etdi.
Bu yükləri çəkmir sinəm,
Gəl, məndən əl götür, ey qəm!

Getdi, dayılar da getdi,
Gül bağında tikan bitdi.
Xalalar bizi tərk etdi
Bu yükləri çəkmir sinəm,
Gəl, məndən əl götür, ey qəm!

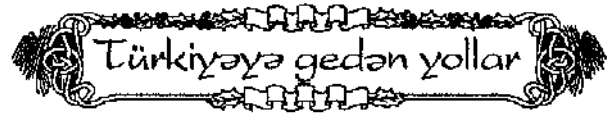
Yaqutum, ay bircə bacım,
Ay hər dərdimə əlacım!
Qoy mən gedim səndən qabaq.
Həlim torpaq,
Zalım torpaq,
Mən ağrını alım, torpaq!
Qoy mən gedim ondan qabaq,
Aparsan da məni apar,
Yoxsa, lap qiyamət qopar!

1985

Getdin, qiyamət qopmadı,
Yaşayıram,
sinəmdə bir həsrət odu.
Onu torpaq söndürəcək,
Ruhun məni dindirəcək.

Getdin, ay anam əvəzi,
Ay atamın müdrik qızı
Könlüm olub qəm dənizi...
Çalxalanıram bu dəryada
Səni hər an salıb yada...

1994

MUSTAFA KAMAL ATATÜRK

Gözündəki hiddətinə,
Əzab çəkmiş millətinə,
Sənin oğul qeyrətinə
Qurban olum!

Yenilməz döyüş əzminə,
Millətini işğallardan
Qurtardığın böyük günə,
Vətən, millət, xalq eşqinə
Qurban olum!

Ey Türk oğlu!
Ey yurdda sülh!
Cahanda sülh!
Deyən millət qəhrəmanı!
Sən istiqlala,can atan,
Bununçun qanlara batan
İnsanlığın övladısan.
Məzlumların dayağısan,
Sönməz ocaqlar odusan.

Sənin kişi vüqarına,
İşğallardan qurtardığın
Azad, zəngin diyarına,
Müqəddəs Türk torpağında
Məbəd olan məzarına
Qurban olum!

1990